

Makai József

Harag, bohózat és felszínesség – a Fehér Ház mozgalmas első éve

Michael Wolff: Fire and Fury: Inside the Trump White House. Henry Holt and Co., 2018, e-könyv

Az év egyik könyves szenzációja már januárban, a tervezettnél korábban megérkezett. Mivel a nem hivatalosan¹ és hivatalosan² kiszivárogtatott, bombasztikus részletek felcsigázták a közönséget, és mivel a Fehér Ház egy kudarcra ítélt, és ezért kétségbeesettnek tűnő kísérlettel megpróbálta megakadályozni a terjesztést, a kiadó Michael Wolff könyvét négy nappal korábban, január 5-én kezdte árusítani.³ A *Fire and Fury – Inside the Trump White House* azonnal bestseller lett.

Nem csoda, hiszen a könyv az elmúlt évtizedek legfontosabb popkulturális jelenségéről, Donald Trump elnökségének első időszakáról szól.

Tabuk dőltek meg, amikor a Fehér Házig jutott a jelölt, aki szerint a politikai tapasztalat nem számít,⁴ aki úgy érkezett a világ egyik legfontosabb beosztásába, hogy előtte nem viselt választott tisztséget, aki osztja azt a népszerű és veszélyes téveszmét, hogy egy országot úgy kell vezetni, mint egy vállalatot,⁵ aki képes volt az állítani, hogy elnökként ugyanúgy irányíthatná cégbirodalmát, mert nem vonatkoznának rá az összeférhetlenségi szabályok,⁶ és aki nem is tett sokat⁷ az összeférhetlenségek felszámolásáért.⁸ A diadalmaskodó és a Fehér Házba beszabadult popkultúra miatt a Twitterre⁹ kell figyelniünk, ha azt szeretnénk tudni, mit gondol az Amerikai Egyesült Államok 45. elnöke, amikor kedvenc tévéműsorait nézi. Bejegyzéseiből pedig bármikor politika, rendelet vagy irányelv lehet. Vagy az érintett onnan tudja meg – mint Rex Tillerson külügyminiszter –, hogy az elnök éppen kirúgta.¹⁰ A kívülálló Trump sikere akár másokat is meggyőzhet – ez pedig már

¹ Ivanka seeks the presidency – and other big claims from explosive new book, [online], 2018. 01. 03. Forrás: TheGuardian.com [2018. 01. 10.].

² Donald Trump Didn't Want to Be President, [online], 2018. 01. 03. Forrás: Nymag.com [2018. 01. 10.].

³ Wolff's Trump book going on sale four days early amid furor, [online], 2018. 01. 04. Forrás: Money.cnn.com [2018. 01. 10.].

⁴ It's Impossible to Run the Country as a Business, [online], 2016. 11. 16. Forrás: Time.com [2018. 01. 10.].

⁵ Donald Trump Says He'll Run America Like His Business, [online], 2016. 10. 27. Forrás: Fortune.com [2018. 01. 10.].

⁶ Donald Trump says it's impossible for the president to have a conflict of interest, [online], 2017. 01. 11. Forrás: Qz.com [2018. 01. 10.].

⁷ Former US Ethics Chief: Trump's web of conflicts poses a danger to democracy, [online], 2017. 10. 25. Forrás: Businessinsider.com [2018. 01. 10.].

⁸ Trump embroiled in 'unprecedented conflicts of interest', report warns, [online], 2018. 01. 16. Forrás: Businessinsider.com [2018. 01. 20.].

⁹ Donald Trump Twitter fiókja, [online], 2018. 01. 20. Forrás: Twitter.com [2018. 01. 20.].

¹⁰ Trump Fires Rex Tillerson and Will Replace Him With C.I.A. Chief Pompeo, [online], 2018. 03. 13. Forrás: Nytimes.com [2018. 03. 20.].

most rendkívül nyugtalanító lehetőség –, hogy van keresnivalójuk, ha nem is a politikában, akkor a Fehér Házban, hiszen azt szinte csak egy valóságshow díszleteként látjuk.¹¹

Michael Wolff könyve tehát az amerikai politika és közélet rendkívüli állapotába robant be. A megjelenést Trump beiktatásának első évfordulójára időzítették, bízva, hogy a piaci siker nem marad el. A kiadó becslése szerint Wolff könyvéből akár 1,75 millió példány is elkelhet (a beszámoló nem mulasztotta el kárörvendően megjegyezni, hogy Trump csak 1,67 milliót adott el, és azt is harminc év alatt).¹²

A műfaj nem Michael Wolff találmánya, nem ő az első, aki beszámolóként készített egy történelmi pillanatról, eseményről, politikai folyamatról. Benniferes non-fiction ez, bepillantás a kulisszák mögé – ha mindenképpen kategorizálni szeretnénk. Gyökerei az újságírás mélyrétegeiből táplálkoznak. A szerzők a döntéseket és eseményeket interjúk – gyakran off-the-record, a forrásnak névtelenséget biztosító interjúk –, dokumentumok, jegyzőkönyvek alapján rekonstruálják. Jó esetben. A jól megírt non-fiction olvasmányos és informatív – és szórakoztató, igen –, forrásként is felettébb hasznos. Még ha szükségszerűen fenntartásokkal kell kezelnünk, mint egyébként bármelyik forrást.

Leginkább talán Bob Woodward munkássága segíthet, hogy fogalmat alkothassunk a műfajról, akinek néhány kötete magyarul is megjelent.¹³ Mit kapunk ezektől? Kurrens, jóformán jelen idejű, részletes beszámolókat. Woodward írt vagy tizennyolc könyvet, tucatnyi vezette a bestsellerlistát. Ha számszerűsítünk: műveinek kétharmada egy adott pillanatban az USA legolvasottabb könyve volt. Óriási siker. Nem csoda, hogy bírálója is akad elég, sőt kifejezetten megsemmisítő esszé is megjelent róla.¹⁴ Gondoljunk csak bele, a Richard Nixont megbuktató újságírók egyikéről azt írja a recenzens, hogy a washingtoni elit írnoke, aki kritikátlanul elfogadja alanyai öngazoló változatait és narratíváját.¹⁵ Hogy annyira kedvező színben tüntette fel a republikánus George W. Bush elnök kormányzatát, hogy még a Republican National Committee is ajánlotta a könyvet. Így írtak a műfaj legismertebb képviselőjéről – el lehet képzelni akkor, milyen fogadtatása lett Michael Wolffnak.

Merthogy Wolff – Woodwarddal ellentétben – többszörösen is kívülálló Washington D.C.-ben. New Yorkból tett kirándulást az amerikai rendszer szívébe, ráadásul a politika alapvetően idegen terep volt számára. Az USA Today szerzője volt, és más lapoknak is írt (például Vanity Fair, Hollywood Reporter), elsősorban a médiáról. Megjelent néhány könyve, kapott néhány díjat, próbálkozott offline és online vállalkozásokkal. Nem volt ismeretlen, de nem a fajsúlyos politikai témák, nem a nagy oknyomozások szerzőjeként jegyezték. Mondhatnánk, ilyen előélettel szinte törvényszerű volt, hogy könyvet írjon Trumpról, a politikai kívülállóról, az ingatlanmágnás-médiaszereplőről, az elnökről, aki semmiben sem hasonlít a modern kori elődeire, és akinek jelöltsége és megválasztása szüntelenül sokkolja az Egyesült Államokat és a világot. Az elnökről, aki tárgyalásain úgy érvel,

¹¹ Oprah Winfrey for president: a wild idea that just got dramatically more real, [online], 2018. 01. 08. Forrás: TheGuardian.com [2018. 01. 10.].

¹² “Fire and Fury” Is on Track to Beat “The Art of the Deal,” Trump’s Own Bestseller, [online], 2018. 01. 18. Forrás: Motherjones.com [2018. 01. 20.].

¹³ WOODWARD, Bob: *A parancsnokok*, Osiris Kiadó, Budapest, 1996; WOODWARD, Bob: *A gazdaság karmestere. Greenspan és a FED*, Perfekt Kiadó, Budapest, 2001; WOODWARD, Bob: *Bush háborúja*, Bookmark, Budapest, 2003; WOODWARD, Bob: *A támadás terve*, Geopen Kiadó, Budapest, 2004.

¹⁴ DIDION, Joan: *The Deferential Spirit*, [online], 1996. 09. 19. Forrás: Nybooks.com [2018. 01. 20.].

¹⁵ Franklin FOER: *Now What?*, [online], 2006. 11. 12. Forrás: Nytimes.com [2018. 01. 20.].

hogy mit sem tud a tényekről (jó eséllyel nem is érdeklik ezek),¹⁶ aki kész nyilvánosan megalázni kormányának tagját,¹⁷ aki fáradhatatlanul támadja, természetesen a Twitteren is, a szövetségi nyomozóhatóságot, az FBI-t¹⁸ – ami példátlanul számít az USA modern történelmében¹⁹ –, és aki egy telefonhívással megoldja, hogy az államközi kapcsolatokat mélypontra süllyedjenek.²⁰ Meglepő lenne attól az embertől, aki szerint magánrepülője, egy Boeing 757–200 nagyobb, mint az elnöki különgéppé alakított Boeing 747–200B?²¹ Aki szerint senki sem szerepelt többször a *Time* címlapján?²² Mindkét kijelentés egyébként hamis.

Wolff az állítja, úgy tudta megírni a könyvét, hogy bejárt a Fehér Házba, beszélgetett az elnöki stáb tagjaival, és jóváhagyásra várt: az volt a terve, elkészíti a Trump-elnökség hivatalos-félhivatalos krónikáját, és ehhez állítólag bírta az elnök – szükségszerűen bizonytalan – támogatását. A hivatalos jóváhagyást soha nem kapta meg, de Wolffot sem küldte el senki a kanapéről, amit idővel elfoglalt. Jelen volt, szemlélődött, kérdezett. Trump csapata ebben is – mármint a riporter kezelésében – megdöbbentően inkompetens volt. Wolff azt állítja, több mint kétszáz interjút készített, miközben alanyai arra sem voltak képesek – vagy nem tudták, vagy eszükbe sem jutott –, hogy tisztázzák, az elmondottakat milyen feltételekkel használhatja. A végeredmény egy korántsem hibátlan, de letehetetlen könyv.

A hibák közé sorolhatjuk a pontatlanságot, mint azt nem egy recenzense tette.²³ Wolff időnként elvettette a neveket, vagy nem sikerült pontosan visszaadnia egy-egy dokumentum vagy esemény lényegét. Úgy rekonstruált jeleneteket, párbeszédet, hogy forrásáról elképzelésünk sem lehet,²⁴ holott nem mindegy, hogy valamiről szemtanúként számol be, dokumentum alapján írja le, egy résztvevővel beszélt, vagy olyannal, aki csak mások elmondásából értesült az eseményről. Ezen nem lepődtek meg azok, akik a szerző munkásságát ismerik, hiszen korábban is hajlamos volt lazán kezelni a tényeket.²⁵ Akadt olyan is – történetesen az Egyesült Királyság volt miniszterelnöke és jelenkori lobbista, Tony Blair –, akivel a könyv megjelenése után Wolff különösen karcos vitába keveredett, és kölcsönösen

¹⁶ Trump Repeats False Claim About Canada After Admitting Uncertainty Over Figure, [online], 2018. 03. 15. Forrás: Nytimes.com [2018. 03. 20.].

¹⁷ Trump Calls Sessions's Handling of Surveillance Abuse Allegations 'Disgraceful', [online], 2018. 02. 18. Forrás: Nytimes.com [2018. 03. 20.].

¹⁸ Past episodes of presidential wrongdoing have provoked a reaction, [online], 2018. 02. 18. Forrás: Economist.com [2018. 03. 20.].

¹⁹ Trump's Unparalleled War on a Pillar of Society: Law Enforcement, [online], 2018. 02. 03. Forrás: Nytimes.com [2018. 03. 20.].

²⁰ Mexican president's US visit called off after border wall row with Trump, [online], 2018. 02. 25. Forrás: TheGuardian.com [2018. 03. 20.].

²¹ How does Donald Trump's private jet match up to Air Force One?, [online], 2016. 12. 07. Forrás: TheGuardian.com [2018. 03. 20.].

²² Here Are All the TIME Covers Featuring Donald Trump Since the Start of His Presidential Campaign, [online], 2018. 01. 11. Forrás: Time.com [2018. 03. 20.].

²³ Trump Exposé Has Plenty Of 'Fire And Fury', Maybe A Little Less Substance, [online], 2018. 01. 06. Forrás: Npr.org [2018. 03. 20.].

²⁴ John Cassidy: Michael Wolff's Withering Portrait of President Donald Trump, [online], 2018. 01. 04. Forrás: Newyorker.com [2018. 03. 20.].

²⁵ The writer of the explosive new book on Trump is getting eviscerated over its accuracy — and it's not the first time, [online], 2018. 01. 05. Forrás: Businessinsider.com [2018. 03. 20.].

hazugnak nevezték egymást.²⁶ Előfordult, hogy Wolff nem tudott a végére járni egy-egy információnak, vagy túl ellentmondásosak voltak a beszámolók, ezért mindegyiket használta, az olvasóra bízva a döntést. Mint írja, egyes eseményeket pedig úgy rekonstruált, ahogyan szerinte megtörténhettek. Nem feltétlenül ezek lennének a legbizalomgerjesztőbb sorok, amit egy riportertől kaphatunk.

Mégis hiba lenne lemondanunk a könyvről, több ok miatt. Nem utolsósorban azért, mert szórakoztató olvasmány. Bohózszerű helyzetek és jelenetek mutatják meg, milyen világ köszöntött Washington D.C.-re. Wolff azt állítja, Trump győzelme Trumpot és egész stábját is megdöbentette, Melania Trumpot pedig elkésérítette. A mágnás és médiasztár jó reklámlehetőséget látott a jelöltségben, a mindennapi elnöki munkát már nehezebben viseli. A fontos megbeszéléseket előszeretettel szervezi klubjába, és a résztvevőket igyekszik rábeszélni, hogy minél előbb menjenek golfozni. Nem érti, hogy lányát és vejét nem kellett volna a Fehér Házba vinni; akkor sem, ha ők ezt ambicionálják. A család és a stáb viszonyáról sokat elmond, hogy az elnök fiait, ifj. Dont és Ericet a hátuk mögött Udáznak és Kuszáznak nevezik – létezhet civilizáció, ahol dicséretnek számít, ha Szaddám Huszein pszichopata fiáról kapjuk gúnynevünket, de az angolszász még nem tartozik közéjük. Az elnök nem szeret olvasni. Nehezen koncentrálni, figyelme gyakran elkalandozik. Stábját aggódva figyeli, hogy ugyanazokat a mondatokat ismételteti, alig néhány perces eltéréssel. Esténként hosszú telefonbeszélgetéseket folytat bizalmasaival, egyikük – Rupert Murdoch – egyszerűen idiótának nevezte. Jó okunk van feltételezni egyébként, hogy Murdoch lehetett Wolff egyik súgója, kapcsolatukat megalapozhatta, hogy tíz éve könyvet írt a médiamágnásról.²⁷

De ez csak a szórakoztató, infotainment réteg. A könyv egyes részei árnyalják a meglévő információinkat. Trump választási diadala Steve Bannon érdemének számított. Bannon a Breitbart²⁸ éléről érkezett a Trump Towerbe, és magával hozta mindazt, amit a Breitbart jelentett. A legjóindulatúbb meghatározás szerint a lap ultrakonzervatív portál. A markánsabb vélemények szerint viszont a Breitbartot szélsőjobboldali hangvétel, az összeesküvés-elméletek terjesztése, a rasszizmus és szexizmus, a csúsztatás és gyűlöletkeltés jellemzi. Bannon vezetésével a portál lett az alt-right mozgalom – az amerikai újhullámos szélsőjobb – platformja, és Trump kampányának egyik pillére. Ez nem volt természetellenes szövetség; szinte magától értetődő, hogy az establishment kihívója, a rendszerbe nem illeszkedő, kívülről érkező jelölt legharciasabb támogatói a bevándorlás, a multikulturalizmus és a politikai korrektség ádáz ellenfelei, a fehér felsőbbrendűség és izolacionizmus hívei lesznek. Megtalálták Trumpot, és ő sem bánta a támogatást – elvégre arról a jelölről van szó, aki előszeretettel terjesztette, hogy Barack Obama nem lehetett volna elnök, mert nem az Egyesült Államokban született. Ehhez még évekkel azután is ragaszkodott, hogy a Fehér Ház 2011-ben publikálta az elnök születési anyakönyvi kivonatát. Trump csak 2016 szeptemberében mondta ki nyilvánosan, hogy Obama az USA területén született, bár állítólag

²⁶ Fire and Fury author and Tony Blair accuse each other of lying, [online], 2018. 02. 25. Forrás: TheGuardian.com [2018. 03. 20.].

²⁷ Michael WOLFF: *The Man Who Owns the News: Inside the Secret World of Rupert Murdoch*, Broadway Books, New York, 2010.

²⁸ Breitbart, [online], 2018. 03. 20. Forrás: Breitbart.com [2018. 03. 20.].

megbánta, mert úgy vélte, jobban szerepelt volna a választáson, ha kitart az összeesküvés-elmélet mellett.²⁹

Bannon előtt Trump megosztó és ripacs kampánya bajban volt. Megvolt a forma, a hang-erő, az előadás – de hiányzott a tartalom, a szubsztancia. Bannon szállította a narratívát. Az üzenet a MAGA, a *Make America Great Again* lett (ezt később kiegészítette a Woodrow Wilson kampányától kölcsönzött *America First*), az amerikai nacionalizmus – ráadásul szükségyszerűen fehér nacionalizmus – csatakiáltása. A külön kampánynak Bannon szabta meg az irányát, és sikerre vitte. Ez Bannont is sikeressé tette az alt-right zárványán kívül is. Nimbusza szerint a haditengerészeti tisztből befektetési bankárrá, majd producerré avanszált stratégia és médiaguru, az elnökcsináló látnok volt, az új jobboldal ideológiájának reménysege. Ám történetét láthatjuk más szemszögből is, és ez Wolff érdeme. A 63 éves Bannon úgy érkezett a csúcra, hogy korábban soha nem viselt választott tisztséget, és politikai kívülállónak számított. Valóban a Goldman Sachs-nál dolgozott, de az átütő siker elmaradt, nem véletlenül hagyta el a cégét pár évvel negyvenedik születésnapja előtt, be ragadt a középvezetői szinten, feljebb nem léphetett. Producerként a konzervatívok jobbszélén próbálkozott, mérsékelt sikerrel, és kirándult az online szórakoztatóiparba is. Egy hatalmas sikere viszont akadt: megnyerte a milliárdos Robert Mercer és lánya, Rebekah Mercer jóindulatát és csekkfüzetét. Rebekah Mercer a családi vagyonból bőkezűen támogatta a republikánusokat és a párt jobbszélének fontos ügyeket.³⁰ Wolff szerint pénzüik és befolyásuk mentette meg Trump kampányát. A politikai vállalkozás, amelyről azt lehetett hinni, a republikánus jelöltek letarolásával akaratlanul is a demokrata jelölt, Hillary Clinton ügyét segíti, végül – Mercerék pénzével, Bannon médiájával – végül révbe ért, de a neheze valójában csak ekkor kezdődött.

A Wolff könyvéből megismert Bannon a Fehér Házban is folytatni akarta a háborút. Ám, mint ezt már tudni lehet, csúfos kudarcot vallott, bár néhány eszménye tovább élhet. Bukását elsősorban magának köszönheti, amennyiben az establishment elleni harcát az elnök lányára, Ivanka Trumpra és vejére, Jared Kushnerre is kiterjesztette. A házaspárt elnevezte Jarvankának, és áskálódása egyik fő céltáblájává tette – úgy tűnik, bírálata nem feltétlenül volt alaptalan –, miközben azt érezte, hogy mindenki neki köszönheti a lehetőséget, hogy a Fehér Házban dolgozzon (292. oldal). Az elnököt is beleértve. Az új jobboldal stratégiájának a diplomácia nem volt erőssége, ezt pedig talán még a nagyobb elmék sem engedhetik meg maguknak. A siker és a bukás gyorsan követték egymást: a kampány után hirtelen rengetegen benne találták meg legjobb barátjukat, ám ahogy gyengült a pozíciója az elnöki adminisztrációban, megtapasztalhatta az elszigeteltséget, azt, hogy fogy körülötte a levegő. Volt azonban egy pont, amikor Bannon azt hitte, visszatérhet. James Comey menesztése lett a Trump-kormányzat emlékezetes pillanatai közül az egyik legkatasztrofálisabb. Wolff szerint Jarvanka álláspontja volt, hogy az FBI igazgatója veszélyt jelent, ezért ki kell rúgni, az elnök pedig elfogadta az érvelésüket, és belelovalta magát a döntésbe. A válság, amit ezzel okozott, még nem ért véget. Bannon ellenezte a döntést, de a lehetőséget is meglátta. Úgy gondolta, hogy Comey váratlan kirúgása után Jarvanka

²⁹ Report: Trump continues to question Obama's birth certificate, [online], 2017. 11. 28. Forrás: Edition.cnn.com [2018. 03. 20.].

³⁰ The most powerful woman in GOP politics, [online], 2016. 07. 09. Forrás: Politico.com [2018. 03. 20.].

megszűnik hatalmi központ lenni (390. oldal). Néhány nap múlva az is kiderült, hogy az elnökválasztás után, a hivatal átadását előkészítő átmeneti időszakban Kushner találkozott Szergej Kiszljak orosz nagykövettel, és arról tárgyaltak, hogy létrehoznak egy privát kommunikációs csatornát Trump stábjá és a Kreml között. Bannon arra számított, hogy Kushner börtönben végzi. Jarvanka pedig úgy vélte, hogy a sztori forrása Bannon lehetett. A valaha csodált és elismert tanácsadóról úgy tartották, hogy fő foglalatossága kollégáinak hátba döfése.³¹ Nem is volt maradása, kiszorult a Nemzetbiztonsági Tanácsból és az elnöki stábból is. Visszatért a médiába, hadat üzent a mérsékelt republikánusoknak, beszállt egy szenátusi kampányba, ám jelöltje veszített. Wolff könyve után Trump azt mondta, hogy Bannon elvesztette az eszét, és bár a volt tanácsadó igyekezett lojalitásáról biztosítani az elnököt, visszaút már nem volt. A megtagadott stratégiát Mercerék eltávolították a Breitbart éléről is.

És ez csak egy sors a könyvből. Trump elnök Fehér Háza úgy jelenik meg Wolff könyvében, mint egy árulásokkal és cselszövésekkel terhelt elvarázsolt kastély. Ahogy egyre beljebb haladunk, úgy lesz a sötétebb és vészjóslóbb a hangulat, lakói pedig nem tudják, mivel járhatnak a főszereplő kedvében. A mai bólogatás holnap főbenjáró mulasztás lehet. Bármelyik megjegyzést rosszindulatú támadásként dekódolhatja. Bárki pályafutása véget érhet, ha lojalitása megkérdőjeleződik. Ami viszont még jobb is lehet, mint a Twitteren elkövetett sértegetések. Itt ez a névsor, ők szerepelnek a könyvben: Dina Powell, Gary Cohn, Hope Hicks, H. R. McMaster. Mi a közös bennük? Hogy már egyikük sem dolgozik a Fehér Házban. Kushner pedig nem fér hozzá a minősített információkhoz.

Ám bármennyire turbulens és kiszámíthatatlan időszakot jelent a Trump-éra, bármekkora hibákat követ el az elnök, bármilyen kellemetlen a különleges ügyész, Robert Mueller vizsgálata, a kormányzat kudarca, bukása még egyáltalán nem borítékolható. Nemcsak azért, mert egy elnök eltávolítása bonyolult művelet, hanem azért is, mert az establishment egy része megpróbál igazodni az új körülményekhez. A nem is olyan rég még páriának tartott Trump elnökként már képes uralni a konzervatív térfelet és politikát.³² A mindig dinamikus amerikai politika rég volt ennyire látványos, fordulatos és – mi tagadás – szórakoztató.

Amikor pedig az elnök azt mondja, nem számít, hány fontos poszt nincs még betöltve, mert csak ő számít,³³ akkor nem ködösít, nem terel és nem is tréfál. Hiszen egy valami biztosra vehető: Trump világának egy stabil központja van, méghozzá Donald Trump maga. Így érdemes felkészülni az előttünk álló idősakra.

FELHASZNÁLT IRODALOM

'I'm The Only One That Matters,' Trump Says Of State Dept. Job Vacancies, [online], 2017. 11. 03. Forrás: Npr.org [2018. 03. 20.]

³¹ Steve Bannon is ousted as the president's chief strategist, [online], 2017. 08. 18. Forrás: Economist.com [2018. 03. 20.].

³² Trump's Takeover of Conservatism Is Complete and Total, [online], 2018. 02. 25. Forrás: Politico.com [2018. 03. 20.].

³³ 'I'm The Only One That Matters,' Trump Says Of State Dept. Job Vacancies, [online], 2017. 11. 03. Forrás: Npr.org [2018. 03. 20.].

- “Fire and Fury” Is on Track to Beat “The Art of the Deal,” Trump’s Own Bestseller, [online], 2018. 01. 18.
Forrás: Motherjones.com [2018. 01. 20.]
- Breitbart, [online], 2018. 03. 20. Forrás: Breitbart.com [2018. 03. 20.]
- CASSIDY, John: Michael Wolff’s Withering Portrait of President Donald Trump, [online], 2018. 01. 04. Forrás: Newyorker.com [2018. 03. 20.]
- DIDION, Joan: The Deferential Spirit, [online], 1996. 09. 19. Forrás: Nybooks.com [2018. 01. 20.]
- Donald Trump Didn’t Want to Be President, [online], 2018. 01. 03. Forrás: Nymag.com [2018. 01. 10.]
- Donald Trump Says He’ll Run America Like His Business, [online], 2016. 10. 27. Forrás: Fortune.com [2018. 01. 10.]
- Donald Trump says it’s impossible for the president to have a conflict of interest, [online], 2017. 01. 11.
Forrás: Qz.com [2018. 01. 10.]
- Donald Trump Twitter fiókja, [online], 2018. 01. 20. Forrás: Twitter.com [2018. 01. 20.]
- Fire and Fury author and Tony Blair accuse each other of lying, [online], 2018. 02. 25. Forrás: TheGuardian.com [2018. 03. 20.]
- FOER, Franklin: Now What?, [online], 2006. 11. 12. Forrás: Nytimes.com [2018. 01. 20.]
- Former US Ethics Chief: Trump’s web of conflicts poses a danger to democracy, [online], 2017. 10. 25. Forrás: Businessinsider.com [2018. 01. 10.]
- Here Are All the TIME Covers Featuring Donald Trump Since the Start of His Presidential Campaign, [online], 2018. 01. 11. Forrás: Time.com [2018. 03. 20.]
- How does Donald Trump’s private jet match up to Air Force One?, [online], 2016. 12. 07. Forrás: TheGuardian.com [2018. 03. 20.]
- It’s Impossible to Run the Country as a Business, [online], 2016. 11. 16. Forrás: Time.com [2018. 01. 10.]
- Ivanka seeks the presidency – and other big claims from explosive new book, [online], 2018. 01. 03. Forrás: TheGuardian.com [2018. 01. 10.]
- Mexican president’s US visit called off after border wall row with Trump, [online], 2018. 02. 25. Forrás: TheGuardian.com [2018. 03. 20.]
- Oprah Winfrey for president: a wild idea that just got dramatically more real, [online], 2018. 01. 08. Forrás: TheGuardian.com [2018. 01. 10.]
- Past episodes of presidential wrongdoing have provoked a reaction, [online], 2018. 02. 18. Forrás: Economist.com [2018. 03. 20.]
- Report: Trump continues to question Obama’s birth certificate, [online], 2017. 11. 28. Forrás: Edition.cnn.com [2018. 03. 20.]
- Steve Bannon is ousted as the president’s chief strategist, [online], 2017. 08. 18. Forrás: Economist.com [2018. 03. 20.]
- The most powerful woman in GOP politics, [online], 2016. 07. 09. Forrás: Politico.com [2018. 03. 20.]
- The writer of the explosive new book on Trump is getting eviscerated over its accuracy – and it’s not the first time, [online], 2018. 01. 05. Forrás: Businessinsider.com [2018. 03. 20.]
- Trump Calls Sessions’s Handling of Surveillance Abuse Allegations ‘Disgraceful’, [online], 2018. 02. 18.
Forrás: Nytimes.com [2018. 03. 20.]
- Trump embroiled in ‘unprecedented conflicts of interest’, report warns, [online], 2018. 01. 16. Forrás: Businessinsider.com [2018. 01. 20.]
- Trump Exposé Has Plenty Of ‘Fire And Fury’, Maybe A Little Less Substance, [online], 2018. 01. 06. Forrás: Npr.org [2018. 03. 20.]
- Trump Fires Rex Tillerson and Will Replace Him With C.I.A. Chief Pompeo, [online], 2018. 03. 13. Forrás: Nytimes.com [2018. 03. 20.]
- Trump Repeats False Claim About Canada After Admitting Uncertainty Over Figure, [online], 2018. 03. 15.
Forrás: Nytimes.com [2018. 03. 20.]
- Trump’s Takeover of Conservatism Is Complete and Total, [online], 2018. 02. 25. Forrás: Politico.com [2018. 03. 20.]
- Trump’s Unparalleled War on a Pillar of Society: Law Enforcement, [online], 2018. 02. 03. Forrás: Nytimes.com [2018. 03. 20.]

WOODWARD, Bob: *A parancsnokok*, Osiris Kiadó, Budapest, 1996

WOODWARD, Bob: *A gazdaság karmestere. Greenspan és a FED*, Perfekt Kiadó, Budapest, 2001

WOODWARD, Bob: *Bush háborúja*, Bookmark, Budapest, 2003

WOODWARD, Bob: *A támadás terve*, Geopen Kiadó, Budapest, 2004

WOLFF, Michael: *The Man Who Owns the News: Inside the Secret World of Rupert Murdoch*, Broadway Books, New York, 2010

Wolff's Trump book going on sale four days early amid furor, [online], 2018. 01. 04. Forrás: Money.cnn.com [2018. 01. 10.]